

Participació cultural sota lupa: quan les polítiques parlen més que les pràctiques

Publicat per [Interacció](#) [1] el 27/05/2013 - 13:37 | Última modificació: 16/02/2026 - 14:15

Un monogràfic que revisa críticament com governs i institucions defineixen, mesuren i utilitzen la participació en les arts, i què implica això per a les polítiques culturals públiques.

El número especial de Cultural Trends titulat *Exploring policies on participation and engagement in the arts* constitueix una síntesi crítica imprescindible per entendre el gir discursiu que ha viscut la participació cultural en les darreres dècades. Els editors situen el debat en un marc clar. Als anys noranta la cultura s'associa a desenvolupament econòmic, turisme i cohesió social. Després de la crisi financera global, moltes agendes públiques redueixen el seu pes estratègic. Un exemple paradigmàtic és l'absència de cultura al *National Planning Framework* del Department for Communities and Local Government.

La tesi de fons apunta a una paradoxa persistent. Les institucions invoquen la participació com a objectiu central mentre les dades mostren que l'estatus socioeconòmic continua determinant qui accedeix a l'activitat cultural. D'aquí sorgeix una crítica directa a certs discursos institucionals que apel·len a la inclusió sense revisar les barreres estructurals que la limiten.

Els articles del volum despleguen aquesta idea des de diversos angles. Les anàlisis de Gitte Balling i Nanna Kann-Christensen revelen com els conceptes d'"usuari" i "no usuari" han anat variant segons els interessos polítics a Dinamarca. David Stevenson examina documents de Creative Scotland i evidencia com la no participació es construeix discursivament com un problema que legitima determinades intervencions públiques.

La dimensió territorial ocupa un segon bloc. Abigail Gilmore mostra que els hàbits culturals depenen de contextos locals concrets i de trajectòries històriques específiques. Orian Brook reforça aquesta idea demostrant que la programació sensible a les particularitats d'un lloc incrementa la implicació ciutadana.

Els darrers estudis se centren en pràctiques. Ben Walmsley analitza la cocreació teatral com a model participatiu emergent i assenyalava que pot generar experiències intenses alhora que pot reforçar jerarquies simbòliques. Ruth Melville estudia el programa Community Cultural Champions de Liverpool i planteja una pregunta clau. Impacte real o estratègia comunicativa del sector cultural professional.

El conjunt ofereix una lectura exigent que obliga a revisar conceptes sovint naturalitzats en la gestió cultural. La participació deixa d'aparèixer com a indicador neutral i es revela com un camp de disputa política, metodològica i social.

Idea central

El monogràfic mostra que la participació cultural no és només una qüestió d'oferta o interès ciutadà sinó el resultat d'estructures socials, decisions polítiques i definicions institucionals que condicionen qui participa i com.

Accés

Revista *Cultural Trends*, volum 22, número 2, juny 2013.

Per fer peticions d'articles escriviu un missatge a: cidoc@diba.cat [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: accés a la cultura

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: recerca cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2013/participacio-cultural>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <mailto:cidoc@diba.cat>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/3854>